

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2007-2-100 (Devralma)
Karar Sayısı : 07-56/632-214
Karar Tarihi : 4.7.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan),
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN.

B. RAPORTÖRLER: Ebru ÖZTÜRK, Remzi Özge ARITÜRK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş.

20

D. TARAFLAR : - Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş.
Ankara Asfaltı E-5 Karayolu Üzeri Gülsuyu Mevkii
34846 Maltepe/İstanbul
- ElectronicPartner İç ve Dış Ticaret A.Ş.
Kozyatağı İş Merkezi İnönü Cad. 102 Kat:5
Kozyatağı-Kadıköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU : ElectronicPartner İç ve Dış Ticaret A.Ş.'nin 5 mağazasının içindeki stoğu, mağaza çalışanları, iş akitleri, mağaza kira sözleşmeleri, mağaza düzeni ve ekipmanı ile birlikte Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 7.6.2007 tarih ve 3889 sayı ile giren başvuru üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirmeye ilişkin 20.6.2007 tarih ve 2007-2-100/Öİ-07-EÖ sayılı Ön İnceleme Raporu, 21.6.2007 tarih ve REK.0.06.00.00-120/196 sayılı Başkanlık Önergisi ile Kurul gündemine alınarak 07-56 sayılı Kurul toplantısında karara bağlanmıştır.

40

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Devralma Raporu'nda; bildirim konusu işlemin izne tabi bir devralma işlemi olduğu, ancak birleşme sonucunda ilgili ürün pazarında herhangi bir hakim durum yaratılmadığı veya mevcut hakim durumun güçlendirilmediği ve bu suretle rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun söz konusu olmadığı; Varlık Satın Alma ve Devir Sözleşmesi'nin 10. maddesinde düzenlenen 3 yıllık rekabet etmeme ve istihdam etmeme hükümlerinin 2 yıl ile sınırlandırılması koşuluyla bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Taraflar

50 H.1.1. Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (Teknosa)

Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. bünyesinde yer alan ve Sabancı Grubu tarafından kontrol edilen Teknosa, Türkiye'nin 51 ilinde toplam 170 mağazasıyla faaliyet gösteren teknoloji ürünlerinin satıldığı bir perakende zincirdir. Teknosa telekom, bilgisayar, fotoğraf ve video kamera, ses ve görüntü cihazları, kişisel bakım ürünleri, oyun-hobi araçları, batarya ve beyaz eşya gibi hemen hemen tüm elektronik ev aletleri ürünlerinin satışını gerçekleştirmektedir. Teknosa'nın 2006 yılı cirosu (.....) YTL'dir. Teknosa'nın ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1- Teknosa Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse oranı (%)
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	(...)
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşl. A.Ş.	(...)
Sabancı Ailesi	(...)
Toplam	100

H.1.2. Electronicpartner İç ve Dış Ticaret A.Ş. (EP)

60 EP, merkezi Almanya Düsseldorf'da bulunan Electronicpartner Grubu'na bağlı bir elektronik mağazalar zinciridir. EP Center'larda ses ve görüntü elektroniği (TV, video, hi-fi, audio, CD, kaset, DVD) ürünleri, bilişim ürünleri (kişisel-dizüstü bilgisayarlar, multimedya, telefon, faks, cep telefonu), beyaz eşya ürünleri ve aksesuarlarının satışı yapılmaktadır. EP'nin halihazırda Türkiye'de 3'ü İstanbul, 1'i Ankara ve 1'i İzmir'de olmak üzere 5 mağazası bulunmaktadır. EP'nin 2006 yılı Türkiye cirosu (.....) YTL'dir. EP'nin ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2- EP Ortaklık Yapısı

Hissedar	Hisse oranı (%)
Comteam IT-Trading GmbH	(.....)
Sven Olaf Krauss	(.....)
Oliver Friedrich Haubrich	(.....)
Wolfgang Alexander Martin Link	(.....)
Medimax Electronic International GmbH	(.....)
ElectronicPartner GmbH	(.....)
Toplam	100

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

70 Dosyada yer alan bilgilerden bildirim konusu işlem bakımından ilgili ürün pazarı “elektrikli ve elektronik ev aletleri perakende satış hizmetleri” pazarı olarak tespit edilmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Söz konusu ilgili ürün pazarı kapsamında yer alan ürünlerin Türkiye genelinde satımının mümkün olması ve pazar farklılaşması yaratacak faktörlerin bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti sınırları” olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Devralma İşleminin Değerlendirilmesi

80 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in 2(b) maddesine göre “Herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer

bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.

Bildirim konusu işlem ile EP, Ankara, İstanbul ve İzmir'deki beş mağazasının kiracılık sözleşmelerini sona erdirerek, Teknosa'nın bu mağazaların malikleri ile kiracılık sözleşmeleri yapmasına imkan tanımakta ve bu mağazaların içinde bulunan stok ve ekipmanı da bu şirkete devretme yükümlülüklerini üstlenmektedir. Bu durumda, içinde bulunan stok ve ekipman ile birlikte mağazalardan oluşan malvarlığı kontrolün nesnesini oluşturmakta olup, anılan malvarlığına net bir ciro atfedilebildiği için bildirim konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in anılan maddesi anlamında devralma niteliğinde bir işlemdir.

Taraflar arasında imzalanan 'Varlık Satın Alma ve Devir Sözleşmesi'nin 'Kira Sözleşmeleri' başlıklı 1.4. maddesinde, *“Mağazalar tarafından kullanılan mekanlar ... kira sözleşmelerine dayanarak kiralanmıştır. Kira sözleşmeleri ile ilgili olarak, Taraflar, ... Kira Sözleşmeleri'nin Alıcı'ya devredilmesi ya da ... alıcı ile benzer şart ve koşullarla yeni kira sözleşmeleri akdedilmesi için ilgili mal sahiplerinin onaylarını almak amacıyla ellerinden gelen çabayı göstereceklerdir”* ifadesi yer almaktadır. İlgili hüküm uyarınca, anılan kira sözleşmelerinin doğrudan satıcı niteliğindeki EP'den alıcı niteliğindeki Teknosa'ya devredilmesi durumunda söz konusu kira sözleşmeleri de 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında üzerinde kontrol devri gerçekleşen söz konusu varlıklar arasında yer alacaktır. Ancak yine ilgili hüküm uyarınca, mağazalar tarafından kullanılan mekanların sahipleri ile Teknosa arasında yeni bir kira sözleşmesi yapılması durumunda söz konusu işlemler, bildirim konusu devir işlemi dışında kalan bir kira sözleşmesi niteliğindedir ve 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi değildir.

1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesine göre, *“Birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur.”*

Dosyadaki bilgilere göre, tarafların ilgili pazardaki 2006 yılı cirosu, hisseleri devredilen 5 EP mağazasının (.....) YTL ve Teknosa'nın da (.....) YTL olmak üzere toplam (.....) YTL'dir. Dolayısıyla işlem 25 milyon YTL'lik ciro eşiğini aşmaktadır ve Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken bir devralma işlemi niteliğindedir.

Bildirim formunda yer verilen ve GfK Panelmarket araştırma şirketinin yapmış olduğu pazar tahminlerine aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 3- Elektrikli ve elektronik ev aletleri perakende satış hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin tahmini pazar payları

Şirket Adı	2006 yılı Pazar Payı (%)
TEKNOSA ve (CARREFOURSA)	(...) + (....) = (...)
EP	(...)
TEKNOSA + EP	(...)
Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	(....)
Arçelik A.Ş.	(...)
Diğer	(....)
Toplam	100

Tablodan da görüldüğü üzere bildirim konusu işlem ile birlikte Sabancı Grubu'nun ilgili pazardaki pazar payı %(...)'lik bir artış göstererek %(...)'den %(...)'e yükselecektir. Pazarda çok sayıda teşebbüs faaliyet göstermektedir. İlgili pazarda

130 GfK araştırma şirketi raporuna göre 32.000, Sabancı Holding 2006 Faaliyet Raporunun 'Teknosa' bölümünde yer alan bilgilere göre ise 30.000 adet perakende satış noktası bulunmaktadır. Arçelik A.Ş. ve Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş. gibi her türlü elektrikli ve elektronik ev aletlerinin perakende satışını ve hatta pek çok ürünün üretimini de gerçekleştiren belirgin derecede önemli oyuncuların yanı sıra Bimeks, Teknomix, Teknorama, Samsung, Bosch, Tepe Mağazaları, Evkur gibi mağazaları olan pek çok grup ve il bazında yerel nitelik gösteren şirketler pazarda ilk akla gelen perakende satış noktalarıdır. Dosya konusu ilgili pazar, başta fiyat, ürün farklılaştırması merkezli yenilik, satış sonrası hizmetler olmak üzere pek çok ölçüt açısından yoğun rekabetin yaşandığı bir pazardır. Teknosa gibi ülke çapındaki farklı mağaza zincirlerinin varlığı hem markalar arası hem de marka içi rekabete olumlu katkıda bulunan bir durum olarak değerlendirilmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu devralma işlemi ile hakim durumun yaratılmasının veya güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H.3.2. Rekabet Etmeme, İstihdam Etmeme ve Gizlilik Hükümlerinin Değerlendirilmesi

140 Taraflar arasında imzalanan 'Varlık Satın Alma ve Devir Sözleşmesi'nin 'Rekabet ve Teklif Yasağı' başlıklı 10. maddesi rekabet etmemeye ve istihdam etmemeye ilişkin satıcılar açısından sınırlayıcı taahhütler öngörmektedir. Buna göre;

"Satıcı, kendisinin veya bağlı şirketlerinden hiçbirinin, Geçerlik Tarihi'ni takip eden üç (3) senelik dönemde doğrudan veya dolaylı olarak İşletme ile rekabet eden veya rekabet etme ihtimali bulunan herhangi bir işle iştirak etmeyeceğini veya ekonomik olarak ilgilenmeyeceğini (ortak, müdür, çalışan olarak veya diğer sıfatlarla) taahhüt eder.

150 *Satıcı ayrıca Satıcı'nın veya bağlı şirketlerinden hiçbirinin, Geçerlik Tarihi'ni takip eden üç (3) senelik dönem zarfında, hiçbir Çalışanı, söz konusu Çalışanın hizmet akdini ihlal edip etmediğine bakmaksızın, kendi bünyesinde veya bağlı şirketleri bünyesinde işçi, danışman veya diğer sıfatlarla işe almayacağını veya iş teklif etmeyeceğini taahhüt eder."*

Rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılıklarını tam olarak almalarının bir aracı olarak görülmektedir. Genel olarak rekabet yasaklarının yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

160 Yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma: Doğrudan ilgili olma unsuru sınırlamanın, işlemin gerçekleştirilmesine yardımcı olması ancak yoğunlaşmanın nihai amacıyla kıyaslandığında ikincil nitelik taşıması anlamına gelmektedir. Gereklilik unsuru ise işleme ilişkin sınırlamanın mevcut olmaması halinde işlemin hayata geçirilmesinin daha zor ya da maliyetli olması durumunu ifade eder. Bu açıdan bildirim konusu devralma işleminde getirilen rekabet yasağı, yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gereklidir.

Sadece taraflar açısından sınırlandırıcı olma: Rekabet yasağı bu kriter açısından değerlendirildiğinde, yükümlülüğün sadece satıcılara getirildiği ve üçüncü kişilerin ticari faaliyetlerini sınırlayıcı bir yönü bulunmadığı görülmektedir.

170 Orantılılık: Rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilmesinde yalnızca kısıtlamanın niteliğinin değil, aynı zamanda kapsamının ve süresinin de işlemin yürütülebilmesi için gerekli olandan fazla sınırlanmış olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Yukarıda yer verilen devir sözleşmesinin 10.

maddesi ile getirilen rekabet yasağı EP tarafından yürütülen işlemlerle sınırlıdır. Dolayısıyla rekabet yasağı kapsam bakımından orantılıdır.

Orantılılık kriterine süre yönünden bakıldığında; know-how (yöntem bilgisi) devrinin söz konusu olduğu durumlarda üç yıllık rekabet etmeme süresi makul görülmektedir. Know-how devrinin olmadığı ancak önemli ölçüde ticari itibar ve müşteri portföyünün devrinin söz konusu olduğu durumlarda ise iki yıllık rekabet yasağı makul karşılanmaktadır. Bildirim konusu işlemde taraflar perakende satış yapan firmalardır ve know-how devri söz konusu değildir. Bu nedenle rekabet etmeme hükmünün (ve buna paralel olarak istihdam etmeme hükmünün) iki yıl ile sınırlandırılması gerekmektedir.

180

Devir sözleşmesinin 'Gizlilik' başlıklı 11. maddesine göre ise,

“Taraflardan hiçbirisi işbu Anlaşma ile ilgili hiçbir basın bülteni veya benzer halka dönük açıklama yapmayacaklardır ve her bir Taraf, işbu Anlaşma'nın içeriğini ve karşı Tarafa ilişkin kendisine işbu Anlaşma ya da uygulanması ile ilgili olarak ifşa edilmiş hiçbir gizli bilgiyi karşı Tarafın açık onayı olmaksızın üçüncü bir şahsa ifşa etmeyecektir.”

Söz konusu madde ile öngörülen gizlilik yükümlülüğünün tamamen standart nitelikte ve rekabeti kısıtlamayacak şekilde gizli tutma olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede makul bir sınırlama olduğu sonucuna varılmıştır.

190

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, ancak işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına,
2. Varlık Satın Alma ve Devir Sözleşmesi'nin 10. maddesinde düzenlenen 3 yıllık rekabet etmeme ve istihdam etmeme hükümlerinin 2 yıl ile sınırlandırılması şartıyla bildirim konusu işleme izin verilmesine

200

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.